

**Declarația GANHRI**  
**Adoptată în cadrul CONFERINȚEI ANUALE GANHRI privind**  
**Schimbările climatice: Rolul Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului**  
**4 Decembrie 2020**

1. Schimbările climatice și impactul acestora reprezintă una dintre cele mai mari provocări actuale, care au efecte directe și indirecte asupra realizării depline a drepturilor omului, inclusiv drepturi sociale, economice și culturale, precum și drepturi civile și politice, dreptul la dezvoltare și dreptul la un mediu sănătos. Recunoaștem importanța protejării mediului înconjurător și a biodiversității pentru generațiile actuale și viitoare și că protecția mediului înconjurător și biodiversitatea înseamnă a avea grijă de apă, aer, pământ, animale și plante. Suntem îngrijorați că schimbările climatice afectează disproporționat cele mai vulnerabile persoane, consolidând disparitățile existente și creând noi inegalități economice și sociale. Mai mult, suntem îngrijorați că măsurile luate pentru combaterea, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice ar putea să nu fie suficiente pentru a reduce impactul negativ asupra drepturilor omului, ci chiar să accelereze situația pentru persoanele cele mai vulnerabile, dacă aceste măsuri nu sunt dezvoltate și aplicate respectând drepturile omului și legislația și standardele în materie de mediu înconjurător.
2. Abordarea bazată pe drepturile omului duce la acțiuni și politici climatice mai durabile și eficiente. Îndemnăm statele membre GANHRI să ratifice și să aplice tratatele internaționale și regionale de drepturile omului, luând în considerare recomandările și orientările Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Procedurilor Speciale ONU și a Organismelor ONU prevăzute în tratate. Salutăm faptul că până în prezent, 194 de state au semnat Acordul de la Paris, iar 189 sunt state părți ale acestuia, și îndemnăm toate statele să aplice prevederile sale. Acordul de la Paris reprezintă un pas important pentru promovarea acțiunilor climatice bazate pe drepturile omului și centrate pe oameni, întrucât se referă explicit la obligația statelor de a respecta, promova și lua în considerare protecția drepturilor omului în acțiunile de combatere a schimbărilor climatice. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă se adresează tuturor statelor și poate contribui la implementarea semnificativă a Acordului de la Paris.
3. Recunoaștem nevoia de justiție climatică pentru toți și îndeosebi pentru comunitățile cele mai vulnerabile și susceptibile impactului schimbărilor climatice și al degradării mediului. Justiția climatică reprezintă abordarea crizei climatice dintr-o perspectivă bazată pe drepturile omului, progresând în același timp la o tranziție justă către o economie cu zero emisii de carbon. Aceasta asigură că deciziile privind schimbările climatice sunt participative, nediscriminatorii, transparente și responsabile, iar că beneficiile și obligațiile în materie de acțiuni climatice sunt împărțite echitabil. Justiția climatică presupune ca acele persoane care sunt afectate cel mai mult de schimbările climatice să aibă acces la remedii, inclusiv sprijin financiar. În eforturile de combatere a schimbărilor climatice nimeni nu trebuie lăsat în urmă.
4. În timp ce statele sunt principalele deținătoare de obligații, noi, ca instituții independente ale statului, cu mandat vast și atribuții în promovarea și protejarea drepturilor omului, ne asumăm să jucăm un rol activ în promovarea acțiunii climatice bazate pe drepturile omului:

### **Politici naționale / Angajamente**

5. Ne angajăm să contribuim la eforturile privind acțiunile climatice, în conformitate cu obligațiile în materie de drepturile omului și principiile nediscriminării și participării, prin transmiterea de rapoarte și prin acordarea de consultanță autorităților guvernamentale, precum și altor părți interesate, cu privire la abordarea bazată pe drepturile omului a măsurilor de atenuare și adaptare a schimbărilor climatice.
6. Vom promova și monitoriza efectuarea de analize de impact și de risc sigure, care iau în considerare aspectele de mediu, sociale și ale drepturilor omului înainte de începerea proiectelor și a adoptării de măsuri politice privind mediul și schimbările climatice.
7. Ne vom asigura că abordarea bazată pe drepturile omului în ceea ce privește acțiunea climatică durabilă și eficientă integrează expertiza comunităților locale și cunoștințele tradiționale ale popoarelor indigene. Mai mult, abordarea bazată pe drepturile omului în materie de acțiuni climatice necesită participarea reală, eficientă și activă a tuturor părților interesate relevante la dezvoltarea și aplicarea politicilor climatice naționale, regionale și internaționale, un obiectiv pe care îl vom promova în toate forumurile de politici relevante.
8. Ne angajăm să integrăm schimbările climatice și perspectiva asupra mediului înconjurător în cercetarea plângerilor și ne vom baza promovarea și consultanța privind politicile pe propria cercetare. În plus, ne angajăm să sprijinim titularii de drepturi care au suferit ca urmare a schimbărilor climatice sau a măsurilor luate pentru a combate schimbările climatice, pentru a facilita accesul efectiv la remedii.

### **Angajamente globale, internaționale:**

9. Schimbările climatice reprezintă o criză globală care necesită acțiuni coordonate la nivel global. Așadar, reamintim funcția noastră de a acționa ca liant și de a furniza o platformă de schimb între factorii decidenți, societatea civilă și alte părți interesate, inclusiv populațiile și grupurile cele mai afectate de schimbările climatice și degradarea mediului.
10. Ne angajăm să ne implicăm – colectiv, prin rețelele de INDO și GANHRI – în procesele naționale, regionale și internaționale pentru a promova drepturile omului și ambiții mai mari în materie de acțiuni climatice, de exemplu cu privire la contribuțiile determinate la nivel național (CDN) prevăzute de Acordul de la Paris. Având în vedere urgența și nivelul impactului asupra drepturilor omului, ambițiile mai mari pentru atenuarea schimbărilor climatice reprezintă o obligație de drepturile omului, așa cum a fost evidențiat în declarația unor organisme prevăzute în tratatele de drepturile omului în 2019.

### **Monitorizare și raportare**

11. Ne angajăm să promovăm coerența politicilor prin monitorizarea implicațiilor schimbărilor climatice asupra drepturilor omului, inclusiv amăsurilor de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin raportarea constatărilor către mecanismele internaționale și regionale pentru drepturile omului în ceea ce privește respectarea drepturilor omului în acțiunile climatice ale guvernului.
12. Ne angajăm să punem la dispoziția publicului rezultatele monitorizării și asupra proceselor climatice, promovând astfel abordarea bazată pe drepturile omului în acțiunea climatică la UNFCCC, și să contribuim la procese incluzive și participative pentru monitorizarea și revizuirea Acordului de la Paris, precum aplicarea CDN și a evaluării la nivel global.

13. Subliniem necesitatea datelor dezagregate. Vom promova participare incluzivă a acelor grupuri deosebit de expuse riscului în ceea ce privește colectarea datelor, cum ar fi femeile și fetele, persoanele în vârstă, copiii și tinerii, persoanele cu dizabilități, grupurile etnice minoritare, persoanele strămutate intern, migranții, popoarele indigene și apărătorii drepturilor omului pentru mediu.
14. Ne reafirmăm angajamentul de a ne implica proactiv și comun în procesele ce țin de acțiunea climatică pentru a asigura integrarea drepturilor omului în cadrul acestora, precum Conferința Părților (COP) și prin consolidarea capacităților noastre de monitorizare a mecanismelor de revizuire prevăzute de Acordul de la Paris (de exemplu, evaluarea la nivel global), în avansarea subiectului schimbărilor climatice în dezbaterile privind întreprinderile și drepturile omului și în abordarea situației, adesea dificile, a apărătorilor pentru drepturile omului la un mediu sănătos care se confruntă cu diverse forme de violență și urmărire penală.

## **Cooperare**

15. Vom sprijini și vom coopera la inițiativele actuale în materie de mediu și climă, precum și cu mișcările care respectă standardele și principiile privind drepturile omului.
16. Vom continua să lucrăm strâns cu alte INDO-uri și vom apela la GANHRI ca platformă de colaborare și ca voce comună a INDO-urilor în acest domeniu.
17. Solicităm sistemului ONU, în special partenerilor noștri de la OHCHR, UNDP și UNEP să sprijine INDO-urile, GANHRI și rețelele regionale în aplicarea acestei declarații, inclusiv prin sprijin coordonat în creșterea capacității INDO-urilor, recunoscând apelul la acțiune în domeniul drepturilor omului și angajamentul pentru susținerea drepturilor generațiilor viitoare.

Adoptată pe 4 decembrie 2020